

Kartografinė stilistika. Ką reiškia ir kaip komunikacijai naudojamas žemėlapių stilius

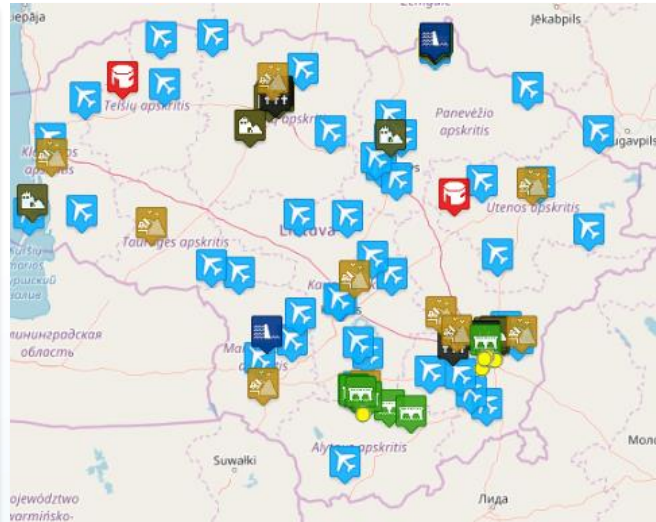
Rita Viliuvienė (VĮ „GIS-Centras“)

Mokslo ir technologijų konferencija CartoCon 2018
Vilnius, 2018-11-30

Žemėlapio stiliaus svarba informacijos perdavimui

Žemėlapiu stilius yra kaip tiltas tarp žemėlapiu kūrėjo ir žemėlapiu naudotojo. Nesant ar esant nekokybiškam stiliui, sutrinka žemėlapiu informacijos perdavimas naudotojams

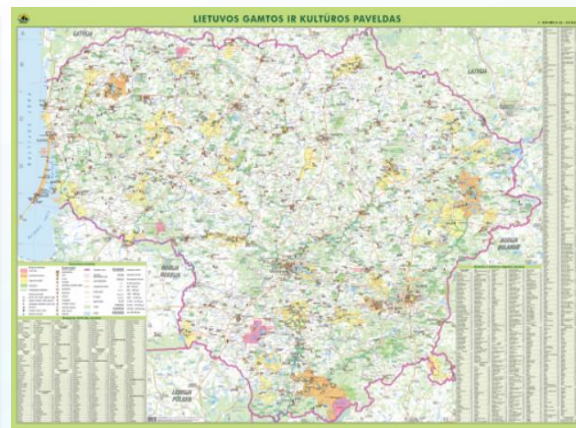

Žemėlapij gali kurti skirtingos žmonių grupės: tam tikros srities entuziastai (mėgėjai kartografs) ar kartografų komandos (profesionalai). Vieni remiasi bendraisiais stiliaus bruožais, kiti – specializuotomis žiniomis ir kvalifikacija. Koks rezultatas?

Kartografinė stilistika ir žemėlapių stilius: sąvokos

Žemėlapių stilius — tai žemėlapių meninėsraiškos savitumas, pasireiškiantis tikslinga meninėsraiškos priemonių atranka ir organizacija.

Kartografinė stilistika nagrinėja žemėlapių stiliaus priemonių vartojimo tikslingumą.

Žemėlapių stilius orientuoja žemėlapių skirtingoms naudotojų grupėms. Kuo grupės specifika didesnė, tuo didesnis akcentas į paveikių žemėlapių stiliaus priemonių parinkimą. Ir atvirkščiai: stilistinis neutralumas didėja mažėjant grupės specifikai.

Bendrieji žemėlapių stilių formuojantys elementai

Žemėlapių stilių lemia šie pagrindiniai veiksniai:

- Bendrasis žemėlapių pobūdis
- Žemėlapių paskirtis
- Naudotojai, kurių poreikiams sudaromas žemėlapis
- Žemėlapių perdavimo priemonė
- Žemėlapių sudarytojo individualumo įtaka, kūrybingumas

Žemėlapių stiliaus sąsaja su organizacijos įvaizdžiu

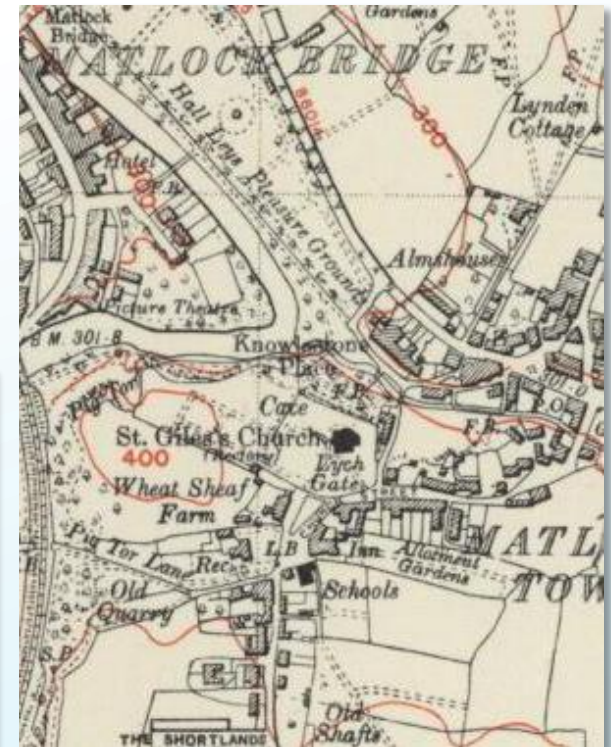
Organizacijos kuriamos kartografinės produkcijos stilius — organizacijos įvaizdį atspindinčio organizacijos firminio stiliaus tęsinys

Pagrindinės žemėlapių stiliaus kūrimo taisyklės

Žemėlapių stilius yra tiesiogiai susijęs su per firminį stilių matomu organizacijos įvaizdžiu ir semiasi idėjų iš jo. Ilgą žemėlapių kūrimo patirtį turinti Jungtinės Karalystės įmonė „Surveying Ordnance“ yra stilingų žemėlapių autorė ir dalinasi žemėlapių dizaino principais, į kuriuos skrupulingai atsižvelgiama planuojant žemėlapių sudarymo procesą:

- Naudotojo poreikių analizė ir supratimas
- Žemėlapių pateikimo priemonės įvertinimas
- Aiški žemėlapių elementų grafinė hierarchija
- Kuo paprastesnis informacijos pateikimo būdas
- Aiškiai skaitomas vaizdas
- Subalansuotos kompozicijos

Žemėlapių stiliaus ir žemėlapių kokybės santykis

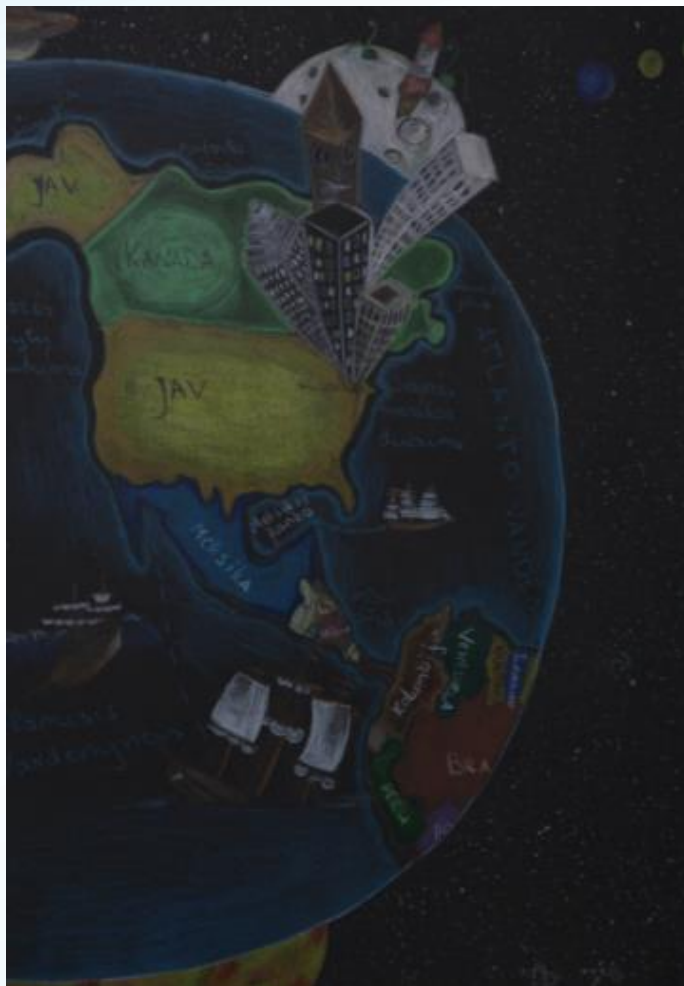
Sėkmingai pritaikius žemėlapių stilių, ne tik užtikrinama žemėlapių komunikacija, bet ir didinamas žemėlapių komunikacijos efektyvumas.

- Didėja žemėlapių informatyvumas. Žemėlapių grafinės raiškos priemonės teikia papildomą estetinę, emocinę, socialinę informaciją, lyginant su stilistiškai neutraliu žemėlapiu.
- Žemėlapių stiliaus, kaip žemėlapių grafinius elementus į visumą organizuojančio veiksnio dėka, sukurama žemėlapių stilistinė vienovė

Nevienodos komunikacinės kokybės žemėlapai

Kūrybiškumas kuriant žemėlapių stilių

Dirbtinio intelekto amžiuje didėja kūrybiškumo vertė. Žemėlapių akcentus, netradicinius dizaino sprendimus pasitelkus, žemėlapis labiau įsimenamas. Neišsenkamas kūrybinių idėjų šaltinis – vaikų žemėlapiai.

